

การคูและสุขภาพคนของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางเพียงเพ็ญ อัญญาคุลย์

ศูนย์วิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริษัทคุณศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-076-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017493 ๑๗๘๕๐๘๗๕

SELF HEALTH CARE OF SCHOOL HEALTH VOLUNTEERS IN THE
ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Mrs. Peingpen Tanyatul

ศูนย์วิทยบริพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-076-6

หัวชื่อวิทยานิพนธ์

การคูแลสุขภาพคนงานของอาสาสมัครสาธารณสุข

โดย

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ภาควิชา

นางเพียงเพ็ญ อัญญาตุลย์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผลศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวิษี หอมสินิก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบริษัทฯ ตามที่ได้ระบุไว้

.....*นาย...* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*นาย...* ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พัชรา กฤษnarัตน์)

.....*นาย...* อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวิษี หอมสินิก)

.....*นาย...* กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รัชนี ขวัญฤทธิ์)

.....*นาย...* กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวณย์ สุกเกรียง)

เพียง พิชัย วัฒนาศุลป์ : การดูแลสุขภาพคนโรงเรียนประจำศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (SELF HEALTH CARE OF SCHOOL HEALTH VOLUNTEERS IN THE ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION)

อ. ปีริกษา : ผศ.ดร. เทพาวี หอมสนิท, 115 หน้า.

ISBN 974-578-076-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพคนโรงเรียนประจำศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์แพร์เพ็ค ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองนำไปให้นักเรียนที่เป็นประชากรอาสาสมัครลาราธรมสุขในโรงเรียนประจำศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 365 คน เพศชาย 148 คน และ เพศหญิง 217 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคึณภาพจำนวน 365 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปอุปถัมภ์ให้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า "t" (t-test) ที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า "t" (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดูแลสุขภาพคนโรงเรียนประจำศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับดี
2. อาสาสมัครลาราธรมสุขหญิงดูแลสุขภาพคนโรงเรียนประจำศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... พิชัย
สาขาวิชา ..... พิชัย
ปีการศึกษา 2533

ด้วยมือชื่อนิติ ..... กิตติพันธุ์ คงกระพัน
ด้วยมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ไกรภาณุ แย้มจิตา

PEINGPEN TANYATUL : SELF HEALTH CARE OF SCHOOL HEALTH
VOLUNTEERS IN THE ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. DR. TEPWANEE S.HOMSANIT. 115 pp. ISBN 974-578-076-6

The purposes of the study were to investigate and to compare the self health care of school health volunteers in the elementary school under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration by sex variables. The constructed questionnaires used in this research were brought to 365 school health volunteers in the elementary schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration, which consisted of 148 male students and 217 female students. The 365 questionnaires , accounted for 100 percent, were returned. The data were computed interms of means and standard deviations. A t-test was calculated to determine the significant differences.

The results of the study were as follows :

1. The self health care of school health volunteers in the elementary schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration were at the good level.
2. The self health care of female school health volunteers was better than male school health volunteers statistically and significantly different at the .05 level.

ภาควิชา ..... หลักศึกษา
สาขาวิชา ..... สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ตายนือชื่อนิสิต ..... นิติกร อุดมธรรมด
ตายนือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร.วราพร มงคลชัย

ກົດຕິກຣມປະກາສ

ວິທະຍານີພົນເຈົ້າບັນໍາສາເງົ່າຈຸດໄດ້ຕ້ວຍຄວາມກຽມຫາຂອງ ຜູ້ຂ່າຍສາສົຕຣາຈາරຍ໌ ດຣ. ເທິວະໄຫ
ທອມສົນທີ ອາຈາຍທີ່ບໍລິການວິທະຍານີພົນເຈົ້າທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຂ່າຍແລ້ວ ອູແລ ເອາໄຈໄສ ຕຽບແກ້ໄຂ
ໜຶ່ນກົດຮ່ອງຕ່າງ ທ່ານວິທະຍານີພົນເຈົ້າສາເງົ່າຈຸດຕ້ວຍຕີ ຜູ້ວິຈັຍຂອງການຂອບພະຄຸມເປັນອ່າງສູງ
ນາ ແລ້ວ ທີ່ນີ້ຕ້ວຍ

ຜູ້ວິຈັຍຂອງການຂອບພະຄຸມຜູ້ທຽບຄຸມຫຼຸດທີ່ໄດ້ກຽມຕາວຈ ແກ້ໄຂ ແລະບັນບຽງແບບສອນຕາມ
ທີ່ໃຊ້ໃນການວິຈັຍຄັ້ງນີ້ ໄດ້ແກ່ ສາສົຕຣາຈາරຍ໌ສຸຂາຕີ ໄສມປະຢູ່ຮ ຮອງສາສົຕຣາຈາරຍ໌ຮັບນີ້ ຂວັງມູນຄຸນ
ຮອງສາສົຕຣາຈາරຍ໌ພັກຮາ ການຝົາຈາກຮັບຍື່ນ ນາງເບີ້ງຈຸວຣົມ ວົງຄົວນັ້ນຕີ ມູນງົງຈິຕ ຈັນທັງສີ ແລະ
ນາງສ່າວເນລາ ເພີຍຮອບ ຜູ້ວິຈັຍຂອງການຂອບພະຄຸມມາ ແລ້ວ ທີ່ນີ້ຕ້ວຍ

ນອກຈາກຜູ້ວິຈັຍຂອງຂອບຄຸມ ອາຈາຍຢ່າໄພ ສວັນທີ່ພັກ ອາຈາຍກິ່ງແກ້ວ ໄກຍສີທີ່
ແລະຂອງຂອບໃຈຄຸມຜູ້ພົນເຈົ້າ ຮັດນາພັນຫຼີ່ ທີ່ໄດ້ຂ່າຍວິເຄຣະທີ່ມີຄູນມູລໃຫ້ໃນການວິຈັຍໃນຄັ້ງນີ້

ຜູ້ວິຈັຍຂອງຂອບພະຄຸມ ມູນພ່ອ ມູນແມ່ ມູນຄຽວອາຈາຍທີ່ໄດ້ອົບຮົມສິ່ງສອນຄີ່ຍໍ່ມາ ແລະ
ຂອງຂອບຄຸມ ມູນສົມມູນຮ່າງ ອັນຫຼະຕຸລຍ່ ແລະລູກເຕຍ ທີ່ໄດ້ຂ່າຍແລ້ວແລະໃຫກລັງໃຈແກ່ຜູ້ວິຈັຍອ່າງຕື່ອິງ

ສູນຍົງວິທະຍທຽບພາກ
ສູນພາລັງກຣມມາວິທາລ້າຍ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิจกรรมประจำ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๐
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
ประชารที่ใช้ในการวิจัย.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	78
การอภิปรายผลการวิจัย.....	82
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	87
รายการอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก.....	93
ประวัติผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	21
2 จำนวนและค่าร้อยละตามเพศของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้น ศาสนา อายุพหัลักษณะปีศา มกราคม รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา และระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา.....	28
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับ อนามัยส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	32
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับ ภูษานาการของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	35
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับ อนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลอาหารของอาสาสมัครสาธารณสุขใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร	37
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับ การใช้ยาของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	39
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับ เรื่องโรคติดต่อของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	41
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับ เรื่องสุขภาพจิตของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	42

9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับการใช้บริการสาธารณสุขในชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	44
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา.....	45
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	47
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพตนเองเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	48
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดูแลสุขภาพของตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยส่วนรวม.....	50
14	การเบรี่ยงเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องอนามัยส่วนบุคคล.....	52
15	การเบรี่ยงเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องโภชนาการ.....	56
16	การเบรี่ยงเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลอาหาร.....	58

17	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องการใช้ยา.....	61
18	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องโรคติดต่อ.....	63
19	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องสุขภาพจิต.....	64
20	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องการบริการสาธารณสุขในชุมชน.....	66
21	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องการป้องกันอุบัติภัย.....	68
22	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องการปฏิบัติกิจกรรมล่งเสริมสุขภาพ.....	70
23	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ในเรื่องการปฐมพยาบาล.....	71
24	การเปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ โดยส่วนรวม.....	74